

Sygn. akt I CSK 3166/22

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa J. R.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie ewentualnie o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt V ACa 373/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J. R. wniosła o ustalenie nieistnienia wierzytelności Bank spółki akcyjnej z siedzibą w W. z tytułu umowy o kredyt indeksowany do CHF z 5 lipca 2007 r. ponad kwotę 43 923,38 zł, ewentualnie o ustalenie jej nieważności w całości, albo o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 177 076,62 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od wniesienia pozwu do dnia zapłaty w związku z jej nieważnością. Formułowała też dodatkowe żądania ewentualne o zapłatę i unieważnienie tej umowy.

Wyrokiem z 11 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo.

Wyrokiem z 16 grudnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie: uchylił wyrok Sądu Okręgowego w zakresie żądania ustalenia nieistnienia wierzytelności pozwanego ponad kwotę 43 923,38 zł i w tym zakresie postępowanie w sprawie umorzył oraz zmienił zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie w ten sposób, że ustalił nieważność umowy o kredyt hipoteczny z 5 lipca 2007 r. nr [...], zawartej pomiędzy powódką a Bank spółką akcyjną z siedzibą w W..

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 3 k.p.c.

W ocenie skarżącego, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do potrzeby odpowiedzi na pytanie: czy zawarcie w umowie kredytu indeksowanego normy odsyłającej (w zakresie zasad rozliczenia wypłaty i spłaty kredytu zobowiązań wyrażonych w walucie obcej) do tabeli kursów walut obcych, publikowanej przez Bank w trybie art. 111 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, przesądza o wadliwości tej umowy, a jeśli tak, to jaka jest prawidłowa sankcja.

Zdaniem pozwanego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do potrzeby odpowiedzi na pytanie: czy art. 15zżs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w brzmieniu ustalonym ustawą z 28 maja 2021 r., o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw zmieniający skład sądu rozpoznającego sprawę z trzech sędziów na skład jednego sędziego oraz upoważniający prezesa sądu do zarządzenia rozpoznania sprawy w dotychczasowym składzie ma zastosowanie do spraw wszczętych przed wejściem w życie tej ustawy i co do których wyznaczony już został skład trzech sędziów?

W ocenie skarżącego w sprawie zachodzi nieważność postępowania, gdyż Sąd Apelacyjny w toku postępowania dokonał zmiany składu orzekającego, zastępując ten skład składem jednoosobowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiscie wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została którakolwiek z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawiony problem prawny, dotyczący umowy kredytu, został już rozstrzygnięty w wyrokach SN: z 18 maja 2022 r., II

CSKP 972/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 oraz 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22.

Jeżeli chodzi o zagadnienie prawne, dotyczące art. 15zss1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w brzmieniu ustaloną ustawą z 28 maja 2021 r., o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, należy wskazać, że postanowieniem z 29 kwietnia 2022 r. Sąd Najwyższy, III CZP 77/22, odmówił podjęcia uchwały, w sprawie, w której przedmiotem rozstrzygnięcia było tożsame zagadnienie prawne.

W świetle uzasadnienia powyższego postanowienia nie sposób przyjąć, że w niniejszej sprawie miała miejsce nieważność postępowania.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.